

Predikan av Elias Eriksson i Vallentuna kyrka, 1:a söndagen i advent 2019

Det finns en plats som heter Betfage. Numera finns där ett kloster och en ortodox kyrka, vid olivberget, på väg till Jerusalem, på den plats där man tror att byn låg. Betfage betyder ungefär "Fikonkarthuset", och för 2000 år sedan var det en liten by, en bit utanför staden Jerusalem. En oansenlig plats, som man passerade utan att lägga särskilt märke till. Som en förort, kanske vi skulle säga idag. Kanske som Kårsta i förhållande till Vallentunas södra delar, eller kanske som Vallentuna i förhållande till Stockholm. En plats med människor som bodde och levde, i all oansenlighet. Men en mycket viktig plats, som nog faktiskt kan lära oss det allra viktigaste i våra liv.

Vi ska återkomma till Betfage, men låt oss först landa här i Vallentuna kyrka och hos dig och mig en stund. Glad första advent! Jag vet inte vad advent väcker i dig, men hos mig har en bild blivit allt klarare. När man jobbar i kyrkan, som jag gör, och dessutom har familj, då är advent en ganska hektisk period. Tusentals barn kommer hit på adventsvandringar för att höra Julens budskap, det är konserter och gudstjänster i mängder. Terminer avslutas, många har en stressig period på jobbet. Jultidningar ska säljas och julklappar inhandlas. Fridays for future får plötsligt konkurrens av black friday. En lite stissig period kanske, med många bollar i luften samtidigt. Och samtidigt ett ljus efter en mörk november. Vet ni att vi har haft en av de mörkaste november på 25 år? Och då kommer advent med sina stjärnor, glöggdoft, varma ljus och sitt evigt hoppfulla budskap välkommet. Och det där evigt hoppfulla budskapet förkroppsligas i en enda bild: den där mannen på den lilla åsnan.

För det är inte med vapen och makt, det är inte med pompa och ståt, som han kommer. Segertåget med de jublande människorna, "Hosianna", "Rädda oss" Davids son!, de ropar inte på en skinande konung på stridshingst. Nej, det är på den vardaglige Jesus, som stilla kommer ridande på en liten åsna. Fredsfursten. Hur låter den lilla åsnans hovar mot vägen? Jag försöker föreställa mig det låter. Lite oregelbundet och inte särskilt starkt. Ett anspråkslöst ljud. Så här kanske: (åsnohovar mot grusväg - orgel och valthorn.)

Och det är det ljudet jag försöker höra i advent. När julstress kommer, lyssna efter hovarna. När ångest eller sjukdom tar över oss, stanna upp och lyssna efter hovarna. För de där små hovljuden påminner oss - han kommer.

Hosianna, rädda oss!

Advent betyder som bekant "ankomst", och det är ju Jesu ankomst som vi bereder oss för. Jesu ankomst på julafton, Jesu ankomst i Jerusalem, Jesu ankomst i vårt eget liv, och Jesu ankomst en gång i framtiden.

Jesu ankomst i vårt eget liv, ja. Det står att Jesus red in på en åsna för att uppfylla de löften som givits genom profeterna. Gud uppfyller sina löften. Kanske inte när vi väntar oss det, kanske inte när vi vill, men när tiden är rätt. Gud uppfyller sina löften. "Jag är med er alla dagar till tidens slut", "Där två eller tre är samlade i mitt namn är jag mitt ibland er", "Be så ska du få, sök så skall du finna, bulta så ska porten öppnas".

Jag tror att tricket är att stanna upp och höra de där hovarna, den där stilla närvaron. Jesus är med dig. När det är som mörkast, är Jesus med dig. När du drabbas, när stress och ångest härjar dig, när du begår synder, när du gett upp, när du inte förstår hur du ska orka mer. Då är Jesus med dig. Lyssna efter hovarna, och vet att även om du inte just nu kan höra dem så är han där. Du är älskad, du är sedd, du behöver inte vara rädd.

Men låt oss nu bege oss tillbaka till Betfage. Den lilla byn utanför Jerusalem. Där finns den mest otydliga personen i den bibeltexten: någon. "Hämta åsnan. Om någon säger något ska ni säga att Herren behöver den" Kan man hitta ett mer ospecifikt sätt att beskriva någon? En eventuell någon som eventuellt skulle säga något. I Lukas återgivning av händelsen så står att ägarna till åsnan faktiskt frågade "varför tar ni åsnan?" Och de två lärjungarna svarade "Herren behöver den".

Vad har nu det här med oss att göra? Allt. Precis allt. Det här är kanske det mest utmanande man kan hitta i vår tid. Plötsligt en dag kom två främmande män och sade "Herren behöver den" om någons åsna. Att ge bort, låna ut utan säkerhet, för att Herren behöver den. Och det räckte tydligen.

Det här är utmanande att förstå. I vår tid håller vi hårt i vårt eget, vi ser det som något vi fått eller ännu hellre förtjänat. Och så är det kanske. Men under det finns en viktig insikt: allt är till låns. Vi är förvaltare, och det vi har fått i våra liv är oss lånat för att vi ska kunna bidra till Guds rike.

Vi är i vår tid ofta fångna i egots fångelse. "Jag och mitt". Och vi håller krampaktigt i det som om det vore trygghet. Tänk om Gud en dag säger: "Herren behöver det." Tänk om två lärjungar en dag kommer in till dig och lånar något du håller kärt med orden "Herren behöver det". På vägen in till Stockholm stannar Jesus plötsligt till i Vallentuna och ber dig om hjälp. Svårt att föreställa sig kanske.

Men det är precis så här jag tror att Gud utmanar oss idag. Gud har placerat sakerna du har i ditt liv för att kunna användas för Guds goda syften. Herren har bruk för dig och allt du har.

För det finns inga andliga åsnor. Det var en vanlig åsna med vanliga ägare. Det är lätt att känna igen sig i människorna i Betfage, som såg Jesus lite på håll. Som inte kände sig som de där som går i kyrkan varje sönd...jag menar som lärjungarna, men som betraktade Jesus lite å håll, nyfiket, sökande.

Och det var från en sådan som Jesus lånade sin åsna. Det var inte världens bästa åsna, det var en vanlig åsna, som fick bära Jesus. På samma sätt med mig och dig: det finns alltid någon som är bättre på något, men Jesus använder vanliga åsnor med vanliga åsneägare för att sprida Guds rike.

Det är nog våra uppgifter den här förberedelsetiden, denna advent, i väntan på Julens glädjebudskap: att höra de stilla hovarna, han som kommer i Herrens namn, och som bjuder in dig att följa med. Att vara i bruk.

Så kan meningslöshet och tomhet jagas bort. De är inte sanna. Ditt liv är djupt meningsfullt. Det är till dig som Jesus rider in, och det är till dig som det sägs: Herren behöver dig.

För han kommer med räddning. Och du och jag får vara med och göra det verkligt.

Det är därför vi talar om ett till nådens år, ett nytt gott kyrkoår. Lyssna efter hovarna, varje dag varje stund, så kan det verkligen bli ett nådens år. Gott nytt år, vänner!

Elias Eriksson, komminister
elias.j.eriksson@svenskakyrkan.se